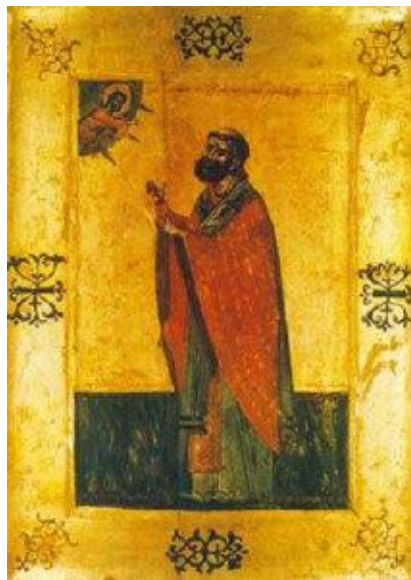

**Месеца октобра у 2. дан
спомен вршимо и службу певамо**

**светом оцу нашем Пајсију Јањевцу,
патријарху српском**

Св. Пајсије,
дело кир Јована, 1663. г.
Национални музеј у Равени

На вечерњој

Први антифон: *Блажен муж.*

Стихире на *Господи возвах* на 8, глас 1.

Оче Пајсије, талентима многим Господ те украси и на престо светитељски постави да га красиш трудовима и подвизима. Показао си се узор свештеничке жртвености јер си се у свему добро потрудио и умножене дарове даваоцу подвига узвратио. Просвећености стуб си био, православља жива ограда, тлачених бедем сигурности и сузни молитвеник пред Господом, од кога нам измоли велику милост. **[двапут]**

Оче Пајсије, трпљење твоје и кротост твоја иноверне и странце задивише, а трудољубље и пожртвовање којима си се апостолски наоружао просветише сву Цркву отаџбине твоје и на славље ово покренуше. О, сваковрсних доброта преиспуњени, врлинско живљење нам измоли јер си од Христа стекао велику смелост. **[двапут]**

Оче Пајсије, христолико смирење твоје над многима те постави. Уздањем у Бога немоћ си своју укрепио и милосрђем према ближњима недостојност своју испитивао у дубину слављења Бога понирући. Богосмерни и свеблажени учитељу наш, дух смиреноумља измоли нама који савршавамо свети спомен твој. **[двапут]**

О, дивнога чуда! Како загрме узвишеним богословљем, уз апостоле и оце стаде и безбожност злог учења презре! Верујемо и исповедамо, учећи, до краја, па и на крају, једнога Бога Оца који је почело Сина и Духа. Од њега јединог Дух исходи и на Сину почива. Утешитељ је и Оца и Сина, али од првога биће има, као равнобожански и једносуштан. **[двапут]**

Слава, глас 8.

Светитељу преблажени Пајсије, сабравши се у весељу новонасталом, уљем радовања богонадахнутог окупани и плодовима прослављања

светих се ситећи, спомен ти савршавамо узвикујући: светитељ преподобан показујеш се Цркви и појце своје нештедиво обдарујеш отворивши пребогату ризницу христонрави своје. Авраамовске вере поверениче, који си позив Господњи несумњиво послушао, палицу вођства црквеног добио и мојсијевски водио народ свој, милост с висине наговештавајући и достојног ради ношења скута свештеничког ароновски је низводећи, но, и трпељења си био јововски показатељ и у целомудрености Јосифу сличан, и богопросвећену Цркву српску песмама и списима си украсио, будући харфа Духа као Давид некада. Зато се, светитељу преблажени, моли Господу да сачува у миру и јединству народ свој.

И сада, догматик богородичен, глас исти. Вход.

Паримије светитеља.

Стихире на литији, глас 5.

Архијереја сабори, стеците се, у велику цркву Патријаршије и увидите узрочника славља, богомудрог архипастира нашег, богопрослављеног Пајсија, који часну старост у подвигу достиже и седину подмлади новим руковетима и сталним трудовима и молитвама. Тридесеттролетије доброг црквеног вођења са столетном мудрошћу као алавастар скупоценога мира Христу Богу са усрђем принесе и велику милост обрете, коју моли и сабраном народу који очекује благослове богате патријарха свога.

Успевши се на свети престо српске Цркве и на њему благостојећи, Пајсије, као светионик био си свој Цркви. Архијерејске престоле си утврдио богоносног Василија Острошког са Захумље и Херцеговину посветивши, свештенству си био образац и монаха и подвижника љубитељ, о црквама и манастирима си бринуо старање своје свуда показујући, северне крајеве си мудро утврдио и пећку лавру вешто украсио, властољубиви дух посрамио, злостављање умањено и незаштићене штитио. Тако си у многومه веран био и све што ти је Господ поверио богобојажљиво си користио. Према томе си добио награду, коју љубазно користећи, моли се за слуге своје.

Речју као мачем наоштреним Богом Логосом бунтовања јеретичка си посрамио и људе своје у учењима отачким утврдио. Отац је заиста једно почело, од њега се Син рађа и Дух Свети исходи. Једног почела божанства се држећи, ограда си био пастви својој, богоносни патријарше Пајсије. Зато, данас заблуделе сабери и Цркви Христовој приброј да Оцу буду угодне молитве и приноси православних његових.

Слава, глас 8.

Дела вере искусни добротинитељу, учења вере тачни проповедниче, божанских дарова свештенотајниче, потпоро сигурна и ограда благодати, биће Духа Светог си објаснио мудрим речима и списима заблиставши. Он је једини који једино од Оца исходи, а Сином се дарује свету и прославља оне који се за његово дејство припремише. Зато као духоозарен, оче наш јерарше Пајсије, не одступи од оних који те икако не заборављају и твојим молитвама утврђење у вери налазе.

И сада, богородичен, глас исти.

Више од скиније Мојсијеве, по праслици начињене, сву те Бог освети, Богородице, Духом Светим, цео се уселивши у тебе, целога човека оживе. Зато се и твоја икона, више од Ароновог кивота, испуни благодаћу Божјом и истаче освећење душама и телима. Њој се љубазно поклањајући, молимо од тебе велику милост да спасеш душе наше, благословена помоћнице.

Стихире на стихове, глас 4.

Веру имајући непоколебиву и преизврсног свештенослужења савест, чистоту вере ниси заменио пролазним богатством иако је народ у тешкој немаштини био. О, мудре твоје трговине и избора, свети! Ради тога си од Христа овенчан.

Стих: Уста ће моја проговорити премудрост и поучење срца мога разумност.

Богојављена дела твоја се показаше Цркви, њима си Христа светло прославио и вечну славу задобио: градитељство и обнављање светих

места, украшавање гробова богоугодника, савршавања спомена њихових и књигољубља мудри примери. Ради тога се свети сабор српски радује јер пред Господом стече топлог молитвеника.

Стих: Свештеници твоји, Господе, обући ће се у правду и преподобни твоји обрадоваће се.

Твоја богозрачна гробница, Пајсије, имајући пречасне мошти твоје као бесцен благо, онима који јој побожно притичу и са вером и усрђем те призивају сваковрсну благодат подаје која никад не оскудева јер се напаја од непресушног извора – Христа Бога.

Слава, глас 2.

Перо и мастило у срце поставивши, свештене песме и слова светопохвална с љубављу и усрђем пишући, доброте светих си у себе богодивно уписивао, зато си као један од њих препознат био, архипастиру српских земаља, престо светитељски си украсио веома, узвишена и пресвештена главо, ка којој је нада Цркве била усмерена, венчатељу светих предака богољубиви, који си истом наградом награђен, венценошче мудри, зато, у збору светих достојно настањен, моли се за душе наше.

И сада, богородичен васкрсан, глас исти.

На благосиљању хлебова тропар, глас 2.

Српске Цркве првојерарха и пастирначелника Пајсија, који је добрим делима вере постао потпора побожности, као узорног предстојатеља за богоповерени му народ у духовном слављу прославимо, верни, молећи од Христа мир и спасење. [двапут]

Богородице Дјево.

На јутрењу

На Бог Господ тропар светитељу двапут. Слава. И сада, богородичен васкрсан, глас исти.

По првом читању, сједален, глас 1.

Јањева изданак и пород благочестивих и архипастир показао си се, Пајсије оче, разумом духовним и добрим управљењем и великим подвизима за Цркву небеску славу си задобио. Њом си украсио отаџбину нашу која, благодарећи што те је стекла, кличе: слава ономе који ти је снагу, слава ономе који те је прославио, слава ономе који нам кроз тебе дарује уразумљење.

Слава. И сада, богородичен.

Пресветли празник Богоматере отпуштајући, са Андрејем блаженим духовно сагледавамо моћно заступништво твоје, са Слаткопојцем и Кукузељем припевамо благодати твојој и са анђелима се по могућности натпевавамо и молимо те срдечно, Дјево чиста, да нас не заобиђе сенка твога заступничког омофора.

По другом читању, сједален, глас 3.

Неописиви Бог Логос многим милошћу се уписа нас ради као један од нас – човек. Његов лик усавршен у светима видећи, свештеним песмама, похвалним словима и светолепим трудовима Бога дивног у светима својим си прославио. Но, и сам се Христу уподобивши љубављу и подвизима за Цркву, величања наша прими, светитељу Пајсије.

Слава. И сада, богородичен.

Божанственим сијањима анђелских војски окружена и са чиновима пророка и апостола часно служење примајући, као Мајка Божја, посети нас, своје слуге, молећи Христа Бога нашега да нам дарује велику милост.

По полијелеју, сједален, глас 4.

Бриге о народу своме се прихвативши, многим мудрошћу, трудом и мољењима пред Господом невоље си одбијао од стада свога, будући божанствени заклон вере. Латинско учење си посрамио, грчко властољубље осујетио и турско насиље примирио, Пајсије, оче триблажени. Зато не престај штитити стадо своје од вукова душепогубних.

Слава. И сада, богородичен.

Као пречани, заиста, кивот у давнини, твој пречасни омофор више од позлаћеног сребра се блиста, не материјално, него духовно, твојим нетрулежним и пречистим рукама прострет, чува милостиво оне који поштују благоукрашени празник твога покрова, ради кога се сабравши, усрдно празнујемо.

Степена: 1. антифон, глас 4.

Прокимен, глас 4.

Уста ће моја проговорити премудрост и поучење срца мога разумност.

Стих: Послушајте ово сви народи, услишите сви житељи васељене.

Све што дише.

Јеванђеље по Јн зач. 35.

По Пс 50. стихира, глас 6.

По свој земљи српској се приповедаше о архипастирској мудрости твојој. Био си Цркве верно чедо, богоизабрањем си узведен на велико служење, Саве првопрестолног наследник достојан поставши, следбениче прародитеља наших Симеона и Саве, светопохвални венчатељу Стефана првог краља и Уроша младог цара, поштоваче светопочивших патријараха Макарија и Јована, чувару свештеног престола Цркве српске и часних гробова архиепископа пећких, оче Пајсије пребогати. Како си на небесима нашао награду тако и са светима настањење. Зато се моли за душе наше.

Канон Пресветој Богородици у част њене иконе Пећке Краснице (писан у њеној служби) на 6, глас 4. и канон светитељу на 6, глас 4.

Акростих: Књигољупцу светитељу од убог[ог]а. [Твореније] Лазарево.

Песма 1.

Ирмос: Отворићу уста своја, и напуниће се Духа, и реч ћу упутити царици Матери, и показаћу се светло празнујући и опеваћу, радујућ се, њена чудеса.

Књигољупцу светитељу и вештом песмописцу, богонадахнутом служитељу Логоса, реч ћу упутити из недостојних уста и опеваћу прикладно његова дела.

Његовом љубављу придобијен, мудри, непорочно си му се посветио као монашког живљења подвижник и небеских анђела ревнитељ.

Истина истинита из гроба засија – Спаситељ свих Господ Исус и богољубље твоје из пустиње изиђе да освешта Цркву новобрдску.

Грачанички брижник си био, Будисаваца старатељ пажљиви и свег порушеног обновитељ, а благостања народног доброжелатељ.

Богородичен: Лукаве све покушаје завидника благодат твоја осујећује, благодатна Дјево, и хришћанских народа скиптри се уздижу с победном песмом о твојим чудесима.

Катавасија Благовештењска.

Песма 3.

Ирмос: Твоје песмопојце, Богородице, живи и благодатни изворе, хор себи сакупивши, духовно утврди и у божанственој својој слави венаца славе удостој.

О архиепископији пећкој си бринуо, велику цркву трудољубиво украсио, кивоте светих обновио и венаца славе се удостојио.

Људи српски христоимени видеше да се на свети престо Цркве светитељ премудри попе обасјавајући светиљком добрих дела све крајеве отаџбине.

У земљи српској светитељске ноге благодатни ход начинише утврђујући у црквеном јединству народ са севера и запада.

Богородичен: Анђела господарице и доњих владарко, свих стихија управитељко, богообрадована Богородице, твоје песмопојце венаца славе удостој.

Сједален, глас 8.

Плодове духовне на време доносећи и њима Цркву очински хранећи, као богоугодни свештеноначелник показао си се, Пајсије чудесни, зато је милостиви Бог Логос благословио време управљања твога у славу свога светог имена, које си добро пред сународницима

и неверницима посведочио и до краја смирено послужио, патријарше незаборавни.

Слава. И сада, богородичен.

Велики међу пророцима Исаија прорече да ће се од тебе без мужа родити Емануил Бог. Њега си родила, млеко дојила и у наручју држала, а он је превечни Бог и творац свега што постоји. Код њега заступај оне који се сабирају у лавру твоју патријаршијску и савршавају спомене светитеља његових.

Песма 4.

Ирмос: Онај који седи у слави на престоу божанства, на облаку лако дође Исус надбожанствени у свој моћи својој и спасе оне који кличу: слава, Христе, сили твојој.

Приморски крајеви и они северни и све српске земље бедом напаћене, штап твој пастирски пратише и избављаше се лопова душа и истребитеља тора спасоносног.

Цену народа свога измеривши просветитељем Савом и оцима богоносним, стаменост Цркве и ваљаност вере мудро си учврстио, преблажени.

Убогим, смерним и недостојним поставио си себе пред многима испунивши ум смирењем и богопознањем, најизврснији.

Богородичен: Заштито наша, Богомајко, дођи у слави у цркву своју са сабором светих архиепископа пећких на славље духовно богоносног учитеља нашег и моли се за сабрани верни народ.

Песма 5.

Ирмос: Задиви се све ради божанствене славе твоје јер си ти, Дјево без мужа, имала у утроби Бога над свима и родила си ванременог Сина. Он свима који те опевају мир дарује.

Светитељски молитељу пред Господом, старче свечасни и седино богомудра, главо преблажена и богоумна, са светим Стефаном и Урошем блисташ у божанственој слави.

Веру као најтврђи иметак душе до краја подвига си сачувао, трпљењем и истрајношћу умножио и еванђелски оделотворио.

Еванђеље имајући као реч живота, апостолима равночасно живљење си достигао и слуга и верни ученик Логоса се показао, богоизврсни.

Богородичен: Анђелима беше непознат, а тобом на земљи виђен и са људима поживе, несравњен милошћу и миром. Зато те као Мајку Логоса по телу, Дјево, певамо.

Песма 6.

Ирмос: Божанствени овај и свечасни савршавајући празник, о, богомудри, Богоматере, приђите, рукама затапшимо и од ње рођенога Бога славимо.

Трудољубље твоје знајући и хвалећи, предивно књигољубље спомињемо и просвећивање писменошћу не заборављамо, зналаца и књижника похвало.

Истинску марљивост видесмо када си као пчела мудро и вредно књиге сабирао, обнављао, украшавао и умножавао постајући писмености заступник прекрасни.

Темељним трудом, истрајношћу и великодушношћу, постао си духовни вођа народа свога и пресветли знамен рода у време дутих и тешких невоља.

Богородичен: Рукосад божанствени произникла си, Дјево, земљо плодоносна и жива. Рођени од тебе дрво је живота Цркве. Њиме се хранимо и ради тебе се од глади смртне избављамо.

Кондак, глас 6.

Свете си хвалио доличним речима и украшавао свештеним песама, а надасве њима равним житијем, стога си њиховом збору приборојан, и смелост имајући пред Господом, моли се за све нас, оче мудри, доброто јерараха.

Икос

Христов свештенотајниче и служитељу, тебе ради данас торжествује Христова Црква, коју не остављај у искушењима животним јер си се за њу као повереник савесни трудио и она те опевава овако: радуј се, породе Јањева; радуј се, васпитање благочестивих; радуј се,

обликовање пустиње; радуј се, свештенослужитељу дивни; радуј се, предстојатељу смели; радуј се, првопрестолниче велики; радуј се, архиепископе пећки; радуј се, патријарше српских земаља и оних приморских и северних; радуј се, целе отаџбине украшење, радуј се, **оче мудри, доброто јерараха.**

Синаксар

Месеца октобра у 2. дан спомен вршимо светог и богоносног оца нашег Пајсија, изданка Јањева, архиепископа пећког и патријарха српског.

Стих: Љубав ка књизи, богоугодницима и отаџбини имао си, Пајсије, у тим даровима си се потрудио и Богу приближио.

Овај свети и богонадахнути муж рођен би у селу Јањеву на Косову средином 16. столећа. Ступивши у монашки чин, показа се искусан у подвигу и богат у добродетељима те би постављен за митрополита новобрдског. После мученичке смрти светопочившег му учитеља патријарха Јована, овај преосвештени архијереј 1614. године изабран би као најдостојнији и најспособнији у клиру српском за предстојатеља свете Цркве српске. И тада светитељ умножи своје трудове, подвиге и добротина радећи непрестано на добробит страдалног народа и показујући благиости своје христонарави. Он беше истинити пастир разумног стада који је свиралом апостолског учења и штапом доброг вођства заштитио богоповерену му Цркву од многих искушења и застрахења те нашао се као ослонац у невољама под турским ропством. Свагда се молећи и умилоствивљавајући Господа за Цркву, овај богодостојни светитељ достиже дубоку и часну старост имајући пребогату ризницу добрих дела и настројења. Архиепископ пећки и патријарх српских земаља, приморских и северних, свети отац наш и господин Пајсије, упокоји се у Господу на данашњи дан 1647. године и погребен би у светој лаври патријаршијској. Будући да беше љубитељ светих богоугодника и украси спомене њихове и сам се показа свет

живљењем и Господом прослављен и радо примљен молитвеник за чеда своја.

Његовим светим молитвама, Господе Исусе Христе, Сине Божји, помилуј и спаси нас. **Амин**.

Песма 7.

Ирмос: Не послужише твари богомудри пре него Створитељу, но огњену наредбу храбро презревши, радоваху се певајућ: преопевани Господе и Боже отаца, благословен јеси.

Ево, мужа богокрасног и преизабраног, који славу Створитеља узвиси и нарав светитеља Саве првог показа од Атоса до Јерусалима светопоходећи.

Људи благочестиви, радујте се и певајте јер Господ и Бог утврди срце јерарха да му послужи више и прече него властодржцима земаљским.

Умастивши се сав благодаћу свештенства, ризница освећења био си вернима учећи да неизоставно буду црквена чеда, богоосвећени Пајсије јерарше.

Богородичен: Евину непослушност исправила си и клетву њој изречену заобишла си, са слободом и љубављу Створитеља свих и Спаситеља родивши. Зато га, богоблагодатна, моли за слуге своје.

Песма 8.

Ирмос: Младиће благочестиве у пећи пород Богородице спасо је тада, дакле, праобразован, а сада делатно целу васељену подиже да ти пева: Господа, певајте, дела, и преузносите га у све векове.

О народу си једнако бринуо, тежину ропства олакшавао, глад утољавао и болест сажалевао, али приближивши се Господу осмељен, сада се моли за добре дане.

Добру кончину си достигао, преподобни, душу спокојно предавши љубави Божјој и настањење са праведницима заслуживши, ка којима путеводи чеда своја, оче Пајсије.

Успеније твоје жалошћу покри сву српску земљу али не задуго, јер се подиже да пева Христу стекавши топлог молитвеника и свагдашњег заступника.

Богородичен: Владарко пречиста, Дјево Мати, служитељко вечног и премудрог савета Божјег, ти си даровала свету свештенослужитеља нашег спасења, који целу земљу испуни добротом.

Песма 9.

Ирмос: Свако на земљи рођен да ликује, Духом просвећиван, да слави бестелесних умова природа, поштујући свештено славље Богоматере, и да вапије: радуј се, свеблажена, Богородице чиста, увекдјево.

Бистрице реко, стани и отпразнуј, околне горе стеновите са пећинама испосничким, свештени спомен годишњим мењањем настали, прославите вапијући: радуј се, свеблажни Пајсије, похвало пећка.

О, увек спомињани и никад заборављени, преосвештени оче Пајсије, доброто патријараха и богатство обитељи пећке, стани пред Господом за православни род наш и спасење свију.

Главо преузвишена и разуме богообдарени, висино светитељска и оцима једнаки, призвавши Саву са Арсенијем и Данила са Никодимом, моли се за свештеносабрани народ и пречасни клир српски.

Анђелска природа, коју носимо и ми смртни, данас узиграва Духом покретана јер се Пајсије мудри предлаже за духовно наслађивање. Он међу анђелима и светима неизрециво блаженствује.

Богородичен: Освети, пречиста и блага Дјево, слуге своје јер си пресветога Логоса телесно родила. Њему се све испуњено разумом поклања, а теби достојно пева.

Свјетилец, глас 2.

Свештенопроповедниче и богозборче, оче Пајсије светли, разумом духовним и учењем исправним народ наш просветли и од погубне таме незнања избави, заступништвом својим светитељским.

Слава. И сада, богородичен.

Најлукавији и зломислени противник, који ми је давно у рају позавидео на благочестивом и блаженом животу и изагнао ме из Едема, умртвљен је подом твојим, Богородице.

Стихире на хвалите на 4, глас 2.

Служитељу Свете Тројице богочасни, чувару светог престола пећког, обновитељу гробница светитељских, похвалитељу благоверних мужева, светопочившег ти учитеља Јована, страдалог патријарха, добри наследниче и прославитељу, стараоче за храмове и манастире, љубитељу писмености и сакупљачу књига, утврђење црквеног јединства, оче Пајсије патријарше, моли се Господу да утврди у миру и јединству душе наше. **[двапут]**

Преподобни и преосвештени оче Пајсије, пошавши Христовим спасоносним путем, рано си пустињу достигао и усрдно се подвизавао, али када си на свећњак Цркве постављен, божанствену силу дивно си показао у крепком телу се до краја потрудивши из љубави ка премилостивом Богу.

Мошти твоје свечасне, оче богонадахнути, у почивалишту светих архиепископа пећких – свештеној и прекрасној обитељи почивају, а душа твоја у дворовима небеским се настањује са великим светитељима и свагда брижним оком Цркву која војује надгледа и за благостање и милост вапије.

Слава, глас 1.

Весели се у Господу, велика Христова Цркво, покрени се богосазвани народе српски, украси се свештени троне пећки спомен чинећи богоносних патријараха: радуј се, Макарије мудри, обновитељу патријаршије; радуј се, Јоване храбри, неправедно пострадали; радуј се, часни Гаврило, жртвовани непорочно; радуј се, преблажени јерарше Максиме; радуј се, патријарше преосвећени Пајсије, српских земаља пастирначелниче, архијереја доброто и пећке лавре велики украсу. Заједно са предивним светитељима и

патријарсима чедољубиво вапијући Господу, мир људима својим измоли и велику милост.

И сада, богородичен, глас исти.

Приђите, православни српски сабори, приђите, верни, цели народе српски, приђите, српска сабрања у сусрет Дјеви Богоматери, царици неба и земље, богодевојци. Јер, ево, долази да нас просвети својом часном иконом и да пода изобиље благодати Божје нама који се молимо пред светим њеним ликом и вапијемо: Пресвета Богородице, владарко све творевине, милостива и пребогата свемогућом силом благодати Божје, просвети нас и даруј нам видљиве и невидљиве доброте, и избави нас од сваке тескобе и жалости и испуни сваку добру молбу нама који се клањамо твојој светој икони и савшравамо спомен светих патријараха.

Велико славословље.

На божанственој Литургији

Блажена из 3. и 6. песме канона светитељу.

Апостол светитеља: Јевр зач. 318.

Јеванђеље светитеља: Јн зач. 36.

Причастен: У спомен вечни.

Мошти св. Пајсија у Пећкој Патријаршији